

ODTIS CO₂ : ODPADKI

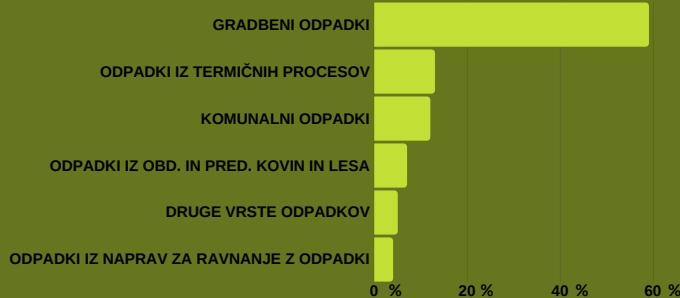

ODPADKI SO DRAGOCENA SUROVINA

Odpadke proizvajamo na vsakem koraku: v šoli, doma, v proizvodnih procesih, na delovnem mestu, celo med vožnjo z avtom ali ko se s prijatelji dobimo na zabavi ali pikniku. Torej jim moramo nameniti več pozornosti, še zlasti zato, ker so dragocen vir surovin, ki lahko v predelani obliki krožijo v več izdelkih. Prizadevati si moramo, da ločeno zbiramo in pravilno oddajamo čim več različnih vrst odpadkov. Nekateri odpadki, ki jih nepravilno odložimo, močno škodujejo okolju in našemu zdravju.

V Sloveniji je v letu 2018 nastalo 8,4 milijona ton odpadkov, od tega je bilo 59 % gradbenih. Celotna količina odpadkov se je glede na leto prej povečala za 36 %. Komunalnih odpadkov je bilo 1.025.000 ton, od tega smo jih ločeno zbrali 71 %. Prebivalec Slovenije je v letu 2018 proizvedel 495 kg komunalnih odpadkov, kar je 17 kg več kot v letu 2017.

SURS: Vrste nastalih odpadkov, Slovenija, 2018

Ločujmo - varujmo!

Tetrapaki, plastenke, konzerve, pločevinke, plastični lončki, embalaža CD-jev, aluminjasta in plastična folija, plastične vrečke, embalaža iz stiropora, plastificiran papir ...

Čista embalaža iz kartona in lepenke, papirmate vrečke, časopisi, revije, zvezki, katalogi, pisemske ovojnice, revije, papirmate krožniki brez nečistoč ...

Steklenice, steklena embalaža zdravil in kozmetike, kozarci za vlaganje (kovinske pokrovčke odlagamo med odpadno embalažo), steklene črepinje ...

Kosti, ostanki mesnin, gaze, vate, povoji, plenice, vrečke iz sesalnika, ostanki pometanja, lasje in živalska dlaka, celofan, fotografije, razbita keramika in porcelan, igrače, ki ne vsebujejo baterij ...

Jajčne lupine, ostanki hrane - brez mesa, olupki, filter vrečke, cvetje, žagovina, papirmate robčki in brisačke, zamaški iz plute, pokvarjena in gnila živila ...

Pri razvrščanju odpadkov upoštevaj navodila na zabojniku za posamezno vrsto odpadkov, kaj lahko odlagaš vanj in česa ne. Tako omogočiš učinkovito sortiranje in nadaljnjo predelavo odpadkov za pridobivanje sekundarnih surovin.

Primerjava prihranjenih izpustov CO₂ glede na vrsto recikliranega materiala

KAJ LAHKO STORIŠ?

LOČUJ ČIM VEČ VRST ODPADKOV.

Ločeno zbiraj vsaj odpadni papir, odpadno plastično in kovinsko embalažo ter odpadno steklo. Ločeno pa oddajaj tudi odpadno električno in elektronsko opremo, odpadne baterije, odpadne kartuše, odpadni tekstil in druge vrste odpadkov. Pri reciklaži stekla prihranimo do 300 kg CO₂ na tona. Pri proizvodnji papirja iz primarnih surovin nastane v povprečju 1.755 kg CO₂ na tona papirja, pri reciklaži pa 850 kg CO₂ na tona papirja. Vsaka tona recikliranega papirja ohrani 17 drevov v primerjavi s papirjem, narejenim iz primarnih materialov. Reciklaža ene aluminjaste pločevinke prihrani toliko energije, da bi lahko tri ure gledal televizijo. Pri recikliranju ene plastenke se prihrani dovolj energije, da 60 vatna žarnice gori 6 ur.

ZMANJŠAJ KOLIČINO ODPADKOV. KUPUJ PREMIŠLJENO.

Izdelki, ki jih kupuješ, povzročajo izpuste toplogrednih plinov med izdelavo in transportom. Če neseš malico na šolski izlet v posebni plastični škatli za večkratno uporabo in ne v embalaži za enkratno uporabo, prihraniš energijo, potrebno za izdelavo nove embalaže. 1,5-litrska plastična embalaža zahteva manj energije in proizvede manj odpadkov kot tri embalaže po 0,5 litra.

DARUJ OBLAČILA.

Oblačila, ki jih ne potrebuješ, lahko znova zaživijo: kot oblačila, ki jih uporabi kdo drug, ali pa jih bodo reciklirali kot surovine za nove tekstilne izdelke in pakiranje. Tako ohranimo naravne vire za vrsto tekstilnih izdelkov ter prihranimo dragoceno energijo.

JEJ SEZONSKO, LOKALNO HRANO.

Hrana, pridelana v umetnih ekosistemih ali toplih gredah, zahteva veliko energije za ohranjanje temperature. Prevoz blaga z enega konca sveta na drugega pa povzroči približno 1700-krat več izpustov CO₂ kot s 50 km dolg prevoz s tovornjakom. Zato kupujte samo toliko hrane, kot je potrebujete in kolikor je porabili, morebitne ostanke pa koristno uporabite. Tako lahko zmanjšate količino odpadkov in preprečite izpuste pri dodatni proizvodnji hrane.

ZMANJŠAJ. PONOVO UPORABI. RECIKLIRAJ. JEJ SEZONSKO. JEJ LOKALNO.

Koliko izpusta CO₂ na teden povzročijo vaši odpadki v razredu?

